

РЕШЕНИЕ

№ 30

гр. Карлово, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАРЛОВО, I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Асима К. Вангелова-Петрова

при участието на секретаря Гергана Кр. Бабикова
като разгледа докладваното от Асима К. ВА.ова-Петрова Гражданско дело №
20235320101217 по описа за 2023 година

Предявени са искиове за връщане на дадено без основание, с правно
основание на исковата защита - чл.26 от ЗЗД във вр. с чл. 19, ал. 4, във вр. с
чл. 11, ал.1, т.9-10 от ЗПК и чл. 240 от ЗЗД във вр. чл. 79 от ЗЗД.

Ищецът - А. И. Д. твърди, че на 23.03.2023г. сключил с ответното
дружество Договор за потребителски кредит № ***** към искане № *****,
по силата на който са му предоставени в собственост заемни средства в
размер на 400.00 лева, при фиксиран лихвен процент по заема 40.05%,
годишен процент на разходите – 56.77%. Съгласно договора, (чл.5) същият
следва да бъде обезпечен с поне едно от следните обезпечения: банкова
гаранция или поръчител, а именно: едно или две физически лица, които
отговарят кумулативно на следните условия: имат осигурителен доход общо
в размер на най-малко 7 пъти размерът на минималната работна заплата за
страната; в случай на двама поръчители, размерът на осигурителния доход на
всеки един от тях трябва да е в размер на поне 4 пъти минималната работна
заплата за страната; не са поръчители по други договори за заем, сключени от
Заемодателя; не са Заематели по сключени и непогасени договори за заем,
сключени със Заемодателя; нямат кредити към банки или финансови

институции с класификация различна от „Редовен“, както по активни, така и по погасени задължения, съгласно справочните данни на ЦКР към БНБ; да представят служебна бележка от работодателя си или друг съответстващ документ за размерът на получавания от тях доход. Съгласно чл.11, ал.1 от Договора, в случай на неизпълнение от страна на кредитополучателя на условията визирани в чл.5, ал.1 от договора, същият дължи неустойка на кредитора в размер на 144.20 лева, която тя следва да престира разсрочено заедно с погасителната вноска, към която се кумулира месечна вноска за неустойка. Твърди, че е усвоил изцяло заемният ресурс, но не дължи плащания за неустойка.

Твърди, че за да заобиколят материално-правните изисквания, регламентирани в чл. 19, ал. 4 от Закона за потребителския заем, фирмите за бързи кредити въвели практика да поставят на кандидатстващите за кредит лица изисквания, на които те не могат да отговорят: осигуряване на поръчителство на изпълнението на заемното правоотношение при неизпълними условия и/или предоставянето на банкови гаранции. След като кредитодателите създадоха предпоставки за неизпълнение на тези задължения чрез поставянето на изисквания към потребителите, които те не могат да удовлетворят, те включиха в договорите за потребителски кредит санкции - заплащането на неустойки или пък предвидиха заплащането на такси за осигуряване от страна на кредитодателя на фирми, които да обезпечат задълженията на потребителите. Чрез предвиждането на неустойки за неосигуряване на обезпечение, респ. на такси, които те събират за осигуряване на фирми - гаранتي, небанковите финансови институции си осигуриха допълнителна печалба, която вече е калкулирана с договорената възнаградителна лихва, като същевременно преодоляха законовото изискване за таван на лихвените нива и другите разходи по предоставената в заем сума.

Преценката за действителността на клауза за неустойката и за нейния обоснован размер следва да бъде извършена с оглед претърпените вреди от неизпълнението следва да се извърши при спазване на критериите, заложиени в т. 3 от ТР на ОСТК на БКС по т.д. № 1/09. По силата на чл. 92 от ЗЗД неустойката представлява предварително определено обезщетение за вредите от неизпълнението и обезпечава изпълнението на договора, а в съдебната практика и в правната доктрина се приема безпротиворечиво, че тя може да

има и санкционна функция. Предвидената неустойка в размер на в размер на 144.20 лева е загубила присъщите за неустойката обезщетителна функция, доколкото тя е близо 50% от заетата сума в размер на 400.00 лева, без да зависи от вредите от неизпълнението на договорното задължение и по никакъв начин не кореспондира с последици от неизпълнението. Заемодателят не е търсил обезпечение на вземанията си по договора за кредит, тъй като обезщетението не служи за обезпечаване на изпълнение на задължението за погасяване на главницата и договорната лихва по дълга, а за неизпълнено условие за отпускане на кредита. Предвидено е да се кумулира към погасителните вноски като по този начин води до скрито оскъпяване на кредита и създава единствено предпоставки за неоснователно обогатяване на заемодателя за сметка на потребителят, което е в противоречие със задължението за договаряне съобразно принципа за спазване на добрите нрави.

Твърди, че са предвидени следните ограничения, създаващи условия кредитополучателят да не може да изпълни договорното си задължение - за кредит от 400.00 лева и обща сума за плащане 429.80лв., заемателят се е задължил да осигури поръчителство на физическо лице с трудово възнаграждение в размер на най-малко 7 пъти размерът на минималната работна заплата за страната, т.е. лица, които месечно получават доходи всеки от тях в пъти повече на предоставената в заем сума. Ограничение в процесния договор за заем е налице и по отношение на изискванията относно лицата, които може да поръчителстват - те могат да бъдат само физически, не и юридически лица. Гарантите трябва да получават минимален осигурителен доход поне два пъти колкото сумата по кредита, която трябва да произтича само от сключен безсрочен трудов договор. Ограничението относно получавания трудов доход е необосновано, тъй като физическо лице може да получава доходи от граждански правоотношения, например като управител или изпълнителен директор на търговски дружества, а освен това да разполага със движимо и недвижимо имущество, с което ще отговаря съгласно чл. 133 от ЗЗД. Така недобросъвестно и в ущърб на потребителя, небанковата финансова институция е поставила към нея неизпълними изисквания, за да обоснове получаването на допълнителна печалба в нарушение на ограниченията по чл. 19, ал. 4 от ЗПК.

Твърди, че неустойката е договорена в нарушение на изискванията на добросъвестността и е излязла извън присъщата ѝ обезпечителна функция. В добросъвестните отношения, легитимният кредиторски интерес е да получи обезпечение преди сключването на договора, за да се гарантира срещу евентуалното пълно или частично неизпълнение от страна на заемополучателя. Нормално, както разходите на търговеца, така и печалбата му, би следвало да са включени в посочения в договора фиксиран лихвен процент, чиито стойности в конкретния казус не отговарят на действителните параметри по договора. Чрез уговореното в клаузата на чл.11 от договора се въвежда още един сигурен източник на доход на икономически по-силната страна. От една страна, неустойката е включена като падежно вземане-обезщетение на кредитора, а от друга - същата е предвидена в размер, който не съответства на вредите от неизпълнението, тъй като е съизмерима с предоставената сума по кредита. По този начин заобикаля ограничението в чл.19, ал.4 ЗП при определяне ГПР - неустойката представлява близо 50% от заетата сума.

МОЛИ съда, да постанови решение, с което да прогласи нищожността на клаузата от договор за потребителски кредит № ***** към искане №***** от 23.03.2023г. (обективизирана в чл.11, ал.1), предвиждаща заплащане на неустойка в размер на 301.91 лева, като противоречаща на принципа на добрите нрави, заобикалящи материално - правните изисквания на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, накърняващи договорното равноправие между страните и нарушаващи предпоставките на чл. 11, т. 9 и 10 от ЗПК относно същественото съдържание на потребителските договори за кредит.

Претендира, на основание чл.38, ал.1, т.2 от ЗА, сумата в размер на 400.00 лв. в полза на адвокат С. К. Н., ЕГН ***** за адвокатско възнаграждение, определена по реда за минималните размери на адвокатските възнаграждения за безплатна защита за настоящото производство.

Ответното дружество – „С.К.“ ООД не взема изрично становище по предавания иск.

В ЕДНОМЕСЕЧНИЯ СРОК за отговор, съдът е сезиран с НАСРЕЩНА искова молба подадена от „С.К.“ ООД против ищеца – А. И. Д. по първоначалния иск за постановяване на решение, с което да осъди ответника да заплати на дружеството сумата от 388.80 лв., представляваща непогасена

главница по договор за кредит № ***** от 23.03.2023г., ведно със законната лихва от дата на подаване на исковата молба, до окончателното плащане.

В условията на евентуалност, в случай че обяви договор за заем № ***** от 23.03.2023г., за недействителен, моли съда да осъди А. И. Д. да заплати сумата от 388.80 лв., представляваща подлежаща на връщане чиста стойност на кредит № ***** от 23.03.2023г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане. Претендира за направените в настоящото производство разноски, като ответната страна може да извърши плащанията на дължимите от нея суми по следната банкова сметка на дружеството: Банка: ***** в „*****“ АД, с титуляр на сметката „С.К.“ ООД. Прави възражение за прекомерност по чл. 78, ал. 5 ГПК на претендираното от ответната страна адвокатско възнаграждение.

ИЩЕЦЪТ по насрещния иск - „С.К.“ ООД твърди, че на 23.03.2023 г. ищецът е сключил договор за заем с дружеството. Процесният договор е за сумата от 400.00 лв., брой на вноските - 14, вид на вноската - седмична, ГПР 56.77%, ГЛП 44.5%. Заемната сума е получена от кредитополучателя в брой, при подписването на договора. В приложимия към договора погасителния план са посочени номера на вноската, падежа, сумата за главница и лихва, както и дължимата неустойка, в случай на неизпълнение на задължението за предоставяне на обезпечение от договора. До датата на подаване на настоящия иск ответникът е извършил едно плащане на стойност 41.00 лв. С посочената сума са погасени задължения за възнаградителна лихва в размер на 29.80 лв., и главница в размер на 11.20 лв. Дължима остава общата сума от 388.80 лв. - главница. Към момента на предявяване на настоящия иск всички вноски по кредита са падежирали, с оглед на което за настъпване на изискуемостта на претендираната сума по главницата, не е необходимо допълнително изявление от страна на кредитора. В договора за заем страните са установили, че потребителят ще дължи заплащането на възнаградителна лихва при фиксиран годишен лихвен процент - 44.5%, при годишен процент на разходите 56.77%, като същия е в рамките на предвидения в чл. 19, ал. 4 ЗПК размер - не по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Законът не въвежда изискване или ограничение на размера на възнаградителната лихва. По действащото

българско право максималният размер на договорната лихва (възнаградителна или компенсаторна) е ограничен единствено от чл. 9 ЗЗД, съгласно който страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на добрите нрави. Следователно не е налице ограничение в размера на възнаградителната лихва, която страните могат да уговорят в полза на кредитора, поради което не е налице и противоречие с добрите нрави, досежно възнаградителна лихва в размер на 44.5%, след като ГПР е в законовите рамки на чл.19, ал.4 ЗПК. Поради това уговорката, касаеща размера на договорната лихва е действителна.

ОТВЕТНИКЪТ по насрещния иск - А. И. Д. възразява срещу дължимостта на посочените в исковата молба суми. Счита, че Договор за кредит е нищожен поради противоречие с добрите нрави (чл. 26, ал. 1, предл. 3 от ЗЗД) и поради това, че е сключен при неспазване на нормите на чл. 11, т. 9 и т. 10 от ЗПК във вр. с чл. 22 от ЗПК, с произтичащите от това последици по чл.23 от ЗПК, а именно потребителят дължи връщане само на чистата стойност на паричния заем, но не дължи лихва и други разходи по заема. В правната доктрина и съдебна практика безспорно се приема, че накърняването на добрите нрави по смисъла на чл.26, ал.1, предл. 3 то от ЗЗД е налице именно, когато се нарушава правен принцип било той изрично формулиран или пък проведен чрез създаването на конкретни други разпоредби. Такъв основен принцип е добросъвестността в гражданските и търговски взаимоотношения, а целта на неговото спазване, както и на принципа на справедливостта, е да се предотврати несправедливото облагодетелстване на едната страна за сметка на другата. Тъй като става дума за търговска сделка, нормата от ТЗ, чрез която е прокаран този принцип е чл.289 от ТЗ, но общите правила на ЗЗД също намират приложение- чл.8, ал.2 и чл.9 от ЗЗД. Според задължителната практика на ВКС преценката дали е нарушен някой от посочените основни правни принципи се прави от съда във всеки конкретен случай, за да се даде отговор на въпроса дали уговореното от страните накърнява добрите нрави по смисъла на чл.26, ал.1, предл. 3 от ЗЗД. Поради накърняването на принципа на „добри нрави“ по смисъла на чл. 26, ал.1, пр. 3 от ЗЗД се е достигнало до значителна нееквивалентност на насрещните престации по договорното съглашение, до злепоставяне на интересите на доверителя ми с цел извличане на собствена изгода на кредитора. Възнаградителната лихва съставлява цена за предоставеното

ползване на заетата сума. Когато е налице явна нееквивалентност между предоставената услуга и уговорената цена, се нарушава принципът на добросъвестност при участие в облигационните отношения. Твърди, че когато едната престация е предоставяне в собственост на парични средства, то насрещната престация - заплащане на възнаградителна лихва следва да се съизмерява както със стойността на отпуснатия заем, така и със срока, за който се уговаря връщане на заетата сума, и с обстоятелството, дали заемът е обезпечен. При заем с кратък срок на ползване, уговарянето на възнаградителна лихва на близо 100% по-висок от стойността на заема не е обяснимо нито с разходите, които прави заемотателят, нито с риска, който носи, нито с размера на добросъвестно очакваната от сделката печалба. Толкова висока възнаградителна лихва не е типична дори за дългосрочни кредити (над 15 години), когато рискът на заемотателя е увеличен поради възможните инфлационни процеси. Размерът на формираната от ищеца печалба надвишава близо четирикратен размера на предоставения заем. Налице е заобикаляне на разпоредбата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК, като с уговорката да се заплаща неустойка и такса експресно разглеждане се нарушава изискването ГПР да не бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена на ПМС № 426/14г. Реално това е начин кредиторът да си набави допълнителни средства, чрез нарушаване на добрите нрави и чрез заобикаляне на императивната норма на чл. 19, ал. 4 от ЗПК и при несъблюдаване на основния правен принцип, забраняващ неоснователното обогатяване се калкулира допълнителна /лихва/ печалба към договорената възнаградителна лихва.

Възразява, че са нищожни като противоречащи на добрите нрави и като неравноправни по смисъла на чл. 143, т. 19 от ЗПК клаузите от договора за заем, в които е посочено, че годишният процент на разходите е в размер на 56.77%, а действителният ГПР е в различен размер от посочения, с което потребителят е бил въведен в заблуждение относно стойността на разходите, които ще прави по обслужването на заема. При съобразяване съдържанието на процесния договор за кредит и поетите с него права и задължения се формира извод, че последният има правната характеристика на договор за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици освен общите правила на ЗЗД, следва при преценка на валидността и последиците

му да се съобразят изискванията на специалния закон – ЗПК. Аргумент за недействителност на договора на това основание може да се почерпи от обстоятелството, че съгласно по-пълната защита, дадена на потребителя със ЗПК - чл. 22 от ЗПК, при неспазване на императивните изисквания към договора за кредит, уредени в чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал.1, т. 7-12 и 20 и чл. 12, ал. 1, т.7 - 9 ЗПК, сред които са точното определяне на възнаградителната лихва - чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК и на годишния процент на разходите - чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК, договорът за потребителски кредит се явява изцяло недействителен. Съгласно пар.1, т. 1 от ДР на ЗПК „общ разход по кредита за потребителя“ са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. В този смисъл, макар да е предвидена като такса експресно разглеждане в договора, сумата представлява предварително отчетена в падежните вноски сума, която не е. Поради невключването на неустойката в посоченият в потребителския договор размер на ГПР, последният не съответства на действително прилагания от кредитора в кредитното правоотношение, тъй като реалния лихвен процент не отговаря на реализирания, увеличен със скрития добавък от неустойката. Не е изпълнено и изискването по чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК в договорът да бъде посочен лихвения процент по кредита, тъй като потребителят е бил заблуден относно действителния му размер в разрез с изискванията на добросъвестността.

Съгласно чл.22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 и т. 10 от ЗПК да бъде посочен точният размер на дължимия лихвен процент и на ГПР договорът за потребителски кредит като недействителен не поражда права и задължения за страните по заемното правоотношение. По силата на чл.23 от ЗПК, в този случай потребителят дължи само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита, поради което ответникът няма правно основание да претендира исковите суми, тъй като е следвало в ГПР и във ГЛП да бъде посочено вземането на кредитора за

лихва, прикрито като НЕУСТОЙКА, представляващо част от компонентите на ГПР. Моли съда да отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан. Претендира, на основание чл.38, ал.1, т.2 от ЗА сумата в размер на 400лв. в полза на адвокат С. Н. за адвокатско възнаграждение, определена по реда за минималните размери на адвокатските възнаграждения за безплатна защита за настоящото производство.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства и с оглед наведените от страните доводи, намира за установено от фактическа страна следното:

С Договор за потребителски кредит № ***** към искане № ***** от дата 23.03.2023г. (представен като доказателство по делото) сключен между страните, на ищеца е предоставен кредит в размер на 400.00 лева, при следните условия: срок – 14 седмични вноски, като първа дата на плащане е 30.03.2023г., при фиксиран годишен лихвен процент - 44.5% и годишен процент на разходите – 56.77%, при общ размер на всички плащания – 429.80 лева.

Съобразно създадената облигационна връзка, страните са се уговорили, съгласно чл.5 от договора, че същият ще бъде обезпечен с поне едно от следните обезпечения - банкова гаранция или поръчител едно или две физически лица, които отговарят кумулативно на следните условия: имат осигурителен доход общо в размер на най-малко 7 пъти размерът на минималната работна заплата за страната; в случай на двама поръчители, размерът на осигурителния доход на всеки един от тях трябва да е в размер на поне 4 пъти минималната работна заплата за страната; не са поръчители по други договори за заем, сключени от Заемодателя; не са Заематели по сключени и непогасени договори за заем, сключени със Заемодателя; нямат кредити към банки или финансови институции с класификация различна от „Редовен“, както по активни, така и по погасени задължения, съгласно справочните данни на ЦКР към БНБ; да представят служебна бележка от работодателя си или друг съответстващ документ за размерът на получавания от тях доход.

Съобразно чл. 5, ал. 2 от договора за кредит, кредитополучателят следва да представи на обезпечението в 3-дневен срок от сключването на договора. Съгласно чл. 11, ал. 1 от договора, кредитополучателят декларира, че му е

известно и се счита уведомен, че ако не представи договореното в чл. 5 от договора обезпечение в 3-дневен срок от сключването му или предоставеното обезпечение не отговаря на условията, посочени в договора за кредит, кредитополучателят дължи на кредитора неустойка в размер на 144.20 лева, платима разсрочено, съобразно Приложение 1 към договора, което регламентира погасителния план.

Прието е заключение на съдебно-счетоводна експертиза, според която вещото лице по въпроса – *какъв е размерът на непогасения остатък на главницата по договора за заем № ***** от 23.03.2023г.* е посочило, че непогасеният остатък на главницата по Договор за заем № ***** от 23.03.2023г. е в общ размер на 388.80 лв.

По отношение на въпроса - *какъв е размерът на непогасения остатък, формиран като чиста стойност по кредит № ***** от 23.03.2023г.*, вещото лице е посочило, че по договора формиран като чиста стойност, остава за плащане главница в общ размер на 388.80 лв.

По отношение на въпроса - *какъв е ГПП с включени всички разходи по кредита*, вещото лице е посочило, че на база параметри на заема по Договор за заем № ***** от 23.03.2023г., включващи: размер на отпуснатия заем от 400 лв.; сума за неустойка от 144.20 лв.; размер на погасителната вноска: 14 x 41.00 лв., при 14 седмични вноски, с дата на първо плащане: 30.03.2023г. и дата на последно плащане: 29.06.2023г. и обща сума за плащане в размер на 574.00 лв., то оскъпяването за срока на кредита възлиза на 43.50%, годишният лихвен процент е 272.59%, а годишният процент на разходите на заема е 1325.36%.

Други доказателства от значение по делото не са представени.

При така установената фактическа обстановка, от правна страна съдът намира следното:

Няма спор по делото, че между страните е възникнало валидно правоотношение по договор за потребителски кредит, по който ищецът е усвоил заетата сума. Ответникът е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 от ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ищецът пък е физическо лице, което при

сключване на договора е действало именно като такова, т.е. страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 от ЗПК и на кредитор, съгласно чл. 9, ал. 4 от ЗПК. Сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон, а именно - ЗПК.

Съгласно чл. 22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7-12 и т. 20, чл. 12, ал. 1, т. 7- 9 от ЗПК, договорът за потребителски кредит е недействителен и липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпването на тази недействителност. Същата има характер на изначална недействителност, защото последиците ѝ са изискуеми при самото сключване на договора и когато той бъде обявен за недействителен, заемателят дължи връщане само на чистата стойност на кредита, но не и връщане на лихвата и другите разходи.

В исковата молба е релевирано основание за недействителност на договора за потребителски кредит, свързано с изискването на чл. 11, ал. 1, т. 9 и 10 от ЗПК за посочване на общата дължима сума. Същото е въведено, за да гарантира, че потребителят ще е наясно по какъв начин се формира неговото задължение. В тази връзка следва да се отбележи, че ГПР представлява вид оскъпяване на кредита, защото тук са включени всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва. Затова е необходимо в ГПР да бъдат описани всички разходи, които трябва да заплати длъжника, а не същият да бъде поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи. В конкретния случай е посочено, че ГПР е 56.77%, а възнаградителната лихва (фиксиран ГЛП) - 44.5%, но от съдържанието на договора не може да се направи извод за това кои точно разходи се заплащат и по какъв начин е формиран ГПР, нито пък е ясно какво представлява разликата между размера на ГПР и лихвата, която е част от него. Всичко това поставя потребителя в положение да не знае колко точно (като сума в лева) е оскъпяването му по кредита, което ще дължи и в това именно е недействителността в случая, като неспазено изискване на посоченото законово основание.

Пак в тази връзка, следва да се посочи, че още при сключването на договора е предвидено, че неустойката по чл. 11 ще се заплаща разсрочено,

заедно с всяка вноска по договора, като общият ѝ размер е 144.20 лева (при отпусната заемна сума от 400 лева). Така въведените изисквания в цитираните клаузи от договора за вида обезпечение (банкова гаранция или поръчител/и) и срока за представянето му (тридневен), създават значителни затруднения на длъжника при изпълнението му до степен, че то изцяло да се възпрепятства. Непредставянето на обезпечение не води до претърпяването на вреди за кредитора, който би следвало да съобрази възможностите за представяне на обезпечение и риска при предоставянето на заем към датата на сключване на договора с оглед индивидуалното договаряне на условията по кредита. В случая е предвидено неустойката по договора да се кумулира към погасителните вноски, като по този начин тя се отклонява от обезпечителната и обезщетителната си функция и води до скрито оскъпяване на кредита. Включена по този начин към погасителните вноски, неустойката на практика се явява добавък към възнаградителната лихва и представлява сигурна печалба за заемотателя. Именно затова процесният договор не отговоря на изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 9 и 10 от ЗПК, като липсата на част от задължителните реквизити по т. 10 от нея води до неговата недействителност съобразно разпоредбата на чл. 22 от ЗПК. Тази норма от една страна е насочена към осигуряване защита на потребителите чрез създаване на равноправни условия за получаване на потребителски кредит, а от друга - към стимулиране на добросъвестност и отговорност в действията на кредиторите при предоставяне на потребителски кредити така, че да бъде осигурен баланс между интересите на двете страни. В случая липсата на ясна, разбираема и недвусмислена информация в договора не дава възможност на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора предвид предоставените му от законодателя съответни стандарти за защита. Този пропуск сам по себе си е достатъчен, за да се приеме, че дори целият договор е недействителен, на основание чл. 22 от ЗПК, във връзка с чл. 26, ал. 1, предложение първо от ЗЗД, без да е необходимо да се обсъждат останалите аргументи на ищеца. Оттук - след като целият договор за кредит се явява нищожен, то такава е и конкретната клауза за неустойка по него. Ето защо, предявения от А. И. Д. иск като основателен и доказан, следва да бъде уважен.

Предвид изложеното съдът приема, че процесният договор за кредит е недействителен на основание чл. 22, ал. 1, т. 10 от ЗПК, поради и което и на

основание чл. 23 от ЗПК, ищецът дължи връщане само на чистата стойност на кредита. В настоящия случай и с оглед приетото заключение по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, чистата стойност по кредита възлиза в размер на 388.80 лева. Към датата на предявяване на иска, всички вноски по кредита са падежирали, т.е. същите са изискуеми. Ето защо, насрещният иск ще следва да бъде уважен до размера на тази сума. Предявеният насрещен иск се явява основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен.

По отношение на разноските:

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК и поради уважаване на главната претенция, в полза на ищеца следва да се присъдят направените по делото разноски в размер на заплатена държавна такса от 50.00 лв. Представен е договор за правна защита и съдействие, в който е уговорено защитата да бъде осъществена безплатно, на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв. Съгласно ал. 2, в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Този размер, съобразно чл. 7, ал. 2, т. 1 НМРАВ, възлиза на 400.00 лв. и следва да бъде присъден.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК и поради уважаване на предявената насрещна искова претенция, в полза на ищеца по насрещния иск следва да се присъдят направените по делото разноски за заплатена държавна такса (50.00 лева) и възнаграждение за вещо лице (200.00 лева) в общ размер на 250.00 лева. На ответника по насрещния иск не се дължат суми, доколкото насрещният иск е уважен в пълен размер.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между А. И. Д. от гр.Б., ул. ***** с ЕГН ***** и „С.К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. *****, че клаузата на чл. 11, ал. 1 от Договор за потребителски кредит № *****/23.03.2023г., сключен между страните, предвиждаща заплащането на неустойка в размер от 144.20 лева при непредоставяне на обезпечение от страна на кредитополучателя е нищожна, поради противоречие с добрите нрави.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, „С.К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. ***** да заплати на А. И. Д. от гр.Б., ул. ***** с ЕГН ***** сумата от 50.00 лева, представляваща разноски за заплатена държавна такса по първоначалния иск.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, „С.К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. ***** да заплати на АДВ. С. К. Н., с адрес на упражняване на дейността: гр. П., ул. *****, адвокатско възнаграждение за осъществено на ищеца по първоначалния иск - Х.Н.К. от гр.Б., ул. ***** с ЕГН ***** - безплатно процесуално представителство по делото, в размер на 400.00 лева, определено от съда по реда на чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА, на основание чл. 240 от ЗЗД във вр. чл. 79 от ЗЗД, А. И. Д. от гр.Б., ул. ***** с ЕГН ***** да заплати на „С.К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. *****, сумата от 388.80 лева, представляваща незаплатена главница по Договор за потребителски кредит № *****/23.03.2023г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на насрещната искова молба –29.08.2023 г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, А. И. Д. от гр.Б., ул. ***** с ЕГН ***** да заплати на „С.К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. ***** сумата от 250.00 лева, представляваща направени съдебно – деловодни разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд – П., в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Сн.Д.

Съдия при Районен съд – Карлово: _____